

Appendix I Vragenlijsten

Vragenlijst Bewoners

Algemene vragen

1. Waarom heeft u bezwaar tegen een zendmast?
2. U heeft tegen UMTS masten geprotesteerd of bent daartegen aan het protesteren, naast UMTS is er het C2000 systeem dat volgens het soortgelijke principe verloopt. Bent u van dit systeem op de hoogte? En Zoja, op welke wijze bent u hiervan op de hoogte gesteld.
3. Hoe bent u op de hoogte gesteld van de plaatsing van de mast?
4. Zoudt U in een hypothetisch geval dat deze UMTS mast een C2000 mast zou zijn hetzelfde reageren?

Actoren

4. Indien u de benamingen en definities bekijkt in het bijgevoegde schema, welke actoromschrijving geeft u aan de volgende actoren; providers, Rijksoverheid (VROM), Rijksoverheid (Binnenlandse Zaken), Gemeenten, Provincie, Antennebureau, Bewoners (actiegroepen).
5. Kunt u aangeven welke rol u de bovengenoemde actoren en uzelf toebedeeld in de planningsarena, waarbij de keuze is uit afwachtend, stimulerend, negatief, positief, blokkerend.
6. Kunt u daarnaast aangeven hoe betrouwbaar u de actoren vindt, in de volgende verdeling: volledig onbetrouwbaar, redelijk onbetrouwbaar, redelijk betrouwbaar, goed betrouwbaar.
7. Kunt u uw relatie beschrijven met bovengenoemde actoren, waarin de keuze bestaat uit slecht, gespannen, redelijk, goed.
8. Vindt u dat er naast de bovengenoemde actoren nog toevoegingen, in de zin van andere actoren, nodig zijn om de besluitvorming beter te laten verlopen, indien ja kunt dan ook voor deze actor aangeven hoe de betrouwbaarheid inschat van deze actor, welke rol u deze actor geeft en welke relatie u onderhoudt met deze actor.
7. Kunt u de actoren indelen naar macht van de actoren in uw ogen. Waarbij de eerst genoemde staat voor meest machtige en de laatst genoemde voor minst machtige. Waarop baseert u deze indeling?
9. In de procesarena zitten verschillende actoren met verschillende belangen. Toch worden vaak 'coalities' gevormd in een arena om bepaalde standpunten beter te verdedigen. Kunt u aangeven met welke van de bij vraag 1 genoemde actoren u een dergelijke coalitie aan zou gaan en op basis waarvan u dat zou doen.
10. Is er in uw ogen een relatie tussen verschillende actoren qua afhankelijkheid? En zoja hoe omschrijft u deze afhankelijkheid?

Middelen

11. De verschillende actoren hebben verschillende middelen tot hun beschikking. Kunt u aangeven welke middelen u tot de actiegroepen rekent ?
12. Op welke wijze heeft u dit of deze middelen gebruikt om uw doel te behalen en is het behaalde resultaat gelijk aan het beoogde resultaat ?
13. Kunt u de genoemde middelen rangschikken naar mate van belangrijkheid?

Case vragen hierbij wordt de onderstaande tekst als uitgangspunt voor de verschillende actoren gebruikt

1. Op welke wijze heeft u uw ongenoegen tegen de UMTS kenbaar gemaakt, en met welke betrokken actoren bent u in aanraking gekomen? Kunt u aangeven op welke wijze u met hen in aanraking bent gekomen (schriftelijk, telefonisch, direct persoonlijk). Hoe u zich door de betrokken actoren behandeld.
2. Hoe kijkt u tegen de mogelijkheden aan om uw ongenoegen te uitten ?
3. Indien een ongenoegen, in uw ogen, niet goed behandeld wordt, zijn er dan genoeg mogelijkheden om hier tegen te protesteren. Indien dit voor u van toepassing is, kunt u dan aangeven hoe u dit aangepakt heeft, met wie en hoe deze ongenoegen zijn afgehandeld en welke eventuele middelen door de verschillende actoren zijn gebruikt?
4. In Amersfoort is er gekozen voor een actiegroep in plaats van individueel te protesteren waar is voor deze vorm gekozen?

Amersfoort

HOOGLAND - De bewoners van Hoogland halen opgelucht adem. De plaatselijke tennisclub gaat opnieuw nadenken of er wel een umts-mast op het terrein moet komen te staan.

Omwonenden van de tennisvereniging zijn bang dat een umts-mast in hun wijk gezondheidsklachten zal veroorzaken. In november besloot de tennisvereniging tijdens een ledenvergadering dat telecomprovider Vodafone de mast voor moderne mobiele telefonie mocht plaatsen.

Aanvankelijk werden buurtbewoners tot hun ergernis gepasseerd bij de besluitvorming, tenzij ze lid waren van de club. Na enig aandringen kwam er afgelopen maandagavond alsnog een gesprek tussen het clubbestuur en de bezorgde omwonenden. Wouter Gerritse, woordvoerder namens de buurtbewoners, typeert het verloop van het gesprek als 'bijzonder positief'. Het bleek dat het contract dat Vodafone de tennisvereniging had aangeboden nog niet was ondertekend. Daardoor was er nog alle ruimte voor discussie.

Vooral de bewoners van de Engweg en de Zevenhuizerstraat, maar ook de directeur van basisschool De Horizon zijn ongerust. De straling van umts-zenders werd in 2003 door TNO in verband gebracht met gezondheidsklachten als hoofdpijn, concentratiestoornissen en chronische vermoeidheid. In januari gaat de tennisvereniging opnieuw rond de tafel zitten met de buurtbewoners. Tot die tijd zegt de club zich eens 'goed te willen beraden'. Voor het volgende overleg wordt er in ieder geval geen contract ondertekend, zo heeft de tennisclub beloofd

Vragenlijst Operators

Vragenlijst

Algemene vragen

1. Hoe tevreden bent u op dit moment met de systematiek omtrent de plaatsing van masten?

Actoren

2. Indien u de benamingen en definities bekijkt in het bijgevoegde lijst, welke actoromschrijving geeft u aan de volgende actoren; providers, Rijksoverheid (VROM), Rijksoverheid (Binnenlandse Zaken), Gemeenten, Provincie, Antennebureau, Bewoners (actiegroepen).
3. Kunt u aangeven welke rol u de bovengenoemde actoren en uzelf toebedeeld in de planningsarena, waarbij de keuze is uit afwachtend, stimulerend, negatief, positief, blokkerend.
4. Kunt u daarnaast aangeven hoe betrouwbaar u de actoren vindt, in de volgende verdeling: volledig onbetrouwbaar, redelijk onbetrouwbaar, redelijk betrouwbaar, goed betrouwbaar.
5. Kunt u uw relatie beschrijven met bovengenoemde actoren, waarin de keuze bestaat uit slecht, gespannen, redelijk, goed.
6. Vindt u dat er naast de bovengenoemde actoren nog toevoegingen, in de zin van andere actoren, nodig zijn om de besluitvorming beter te laten verlopen, indien ja kunt dan ook voor deze actor aangeven hoe de betrouwbaarheid inschat van deze actor, welke rol u deze actor geeft en welke relatie u onderhoudt met deze actor.
7. Kunt u de actoren indelen naar macht van de actoren in uw ogen. Waarbij de eerst genoemde staat voor meest machtige en de laatst genoemde voor minst machtige. Waarop baseert u deze indeling?
8. In de procesarena zitten verschillende actoren met verschillende belangen. Toch worden vaak 'coalities' gevormd in een arena om bepaalde standpunten beter te verdedigen. Kunt u aangeven met welke van de bij vraag 2 genoemde actoren u een dergelijke coalitie aan zou gaan en op basis waarvan u dat zou doen.
9. Is er in uw ogen een relatie tussen verschillende actoren qua afhankelijkheid? En zoja hoe omschrijft u deze afhankelijkheid?

Middelen

10. De verschillende actoren hebben verschillende middelen tot hun beschikking. Kunt u aangeven welke middelen u tot KPN/Orange/Telfort/T-mobile/Vodafone rekent?
11. Zijn er in uw ogen nog andere middelen tot uw beschikking?
- 12.. Op welke wijze heeft u dit of deze middelen gebruikt om uw doel te behalen en is het behaalde resultaat gelijk aan het beoogde resultaat ?
13. Kunt u de genoemde middelen rangschikken naar mate van belangrijkheid?

Case vragen KPN

Een groep Lisserbroekers is in het geweer gekomen tegen een umts-mast die enkele weken geleden bij hun dorp is neergezet. De bewoners zijn er niet gerust op dat de straling onschadelijk is. Ze willen dat de mast weer wordt weggehaald en hebben de eigenaar, KPN Mobile, aansprakelijk gesteld voor eventuele gevolgen voor hun gezondheid.

De mast is drie weken geleden neergezet, op een elektriciteitsmast nabij de Lisserweg. Volgens F. van de Vlugt lid van de bewonerscommissie Forsythiastraat is dat 'vrij sneaky' gebeurd. „Niemand is van tevoren ingelicht. Er is geen brief of aankondiging gestuurd. Helemaal niets. En pal voor een vakantieperiode staat die mast er opeens, op nog 25 tot 30 meter van onze woningen. Ik vind dat dat niet kan”.

De bewonerscommissie heeft inmiddels de Haarlemmermeerse politiek benaderd en gevraagd te helpen de mast weg te halen. Eerder besloot het college een geplande mast in Getsewoud tegen te houden nadat de buurt ertegen in opstand kwam. De politiek deed dat, onder meer omdat ook zij vond dat er nog te veel onzekerheden zijn over de gezondheidsrisico's van de nieuwe masten voor mobiele telefonie.

Bestuurslid W. Kerkum van de bewonerscommissie Forsythiastraat verwacht niet dat het succes van Getsewoud eenvoudig in Lisserbroek is te kopiëren. „Voor een umts-mast hoeft in principe geen vergunning te worden aangevraagd, tenzij die een op gemeentegrond is gepland. Dat was in Getsewoud het geval. Daarom kon de gemeente Haarlemmermeer ook weigeren om een vergunning te geven. Hier is de gemeente echter geen partij. De umts-mast is boven op een elektriciteitsmast geplaatst. Daar heeft de gemeente geen enkele zeggenschap over.”

Dat de umts-mast een plek heeft gekregen bovenop een elektriciteitsmast, is voor Van der Vlugt een extra reden om in actie te komen. „We zijn al niet blij met die elektriciteitsmast zo vlak bij onze huizen, en dan krijg je dit er nog eens bij. Ik vind het allemaal niet behoorlijk.”

Voorlichter S. Hufton van KPN begrijpt de bezorgdheid van de omwonenden, maar verwijst naar de deskundige instanties als de Gezondheidsraad. Die zien volgens hem geen enkele aanwijzing dat umts-masten gezondheidsklachten veroorzaken. „Ik heb inderdaad begrepen dat bewoners ons aansprakelijk stellen voor schadelijke gevolgen, maar die aansprakelijkheid wijzen we van de hand.” Voor de mast in Lisserbroek hoeft inderdaad geen vergunning te worden aangevraagd, stelt hij. Ook een inspraakronde ligt volgens de voorlichter niet voor de hand. „Dat doen we normaal gesproken voor bewoners of eigenaren van een flat of gebouw waarop een nieuwe antenne wordt geplaatst. Daar is hier geen sprake van. In een hoogspanningsmast wonen geen mensen. Het is niet gebruikelijk dat er inspraakronden worden gehouden voor omwonenden. „Volgens de afspraken die hierover in een landelijk convenant zijn gemaakt, hoeft dat niet.”

Bron: [Haarlems Dagblad](#) (7-08-2005)

Telecombedrijf KPN ziet af van de bouw van een UMTS-mast in de nieuwbouwwijk Getsewoud in Nieuw-Vennep, na bezwaren van omwonenden. Volgens een woordvoerder van KPN is in overleg met de gemeente Haarlemmermeer besloten de installatie naar een andere plek te verplaatsen.

Voor zover bekend is het de eerste keer dat KPN afziet van de bouw van een UMTS-mast na protesten uit de omgeving. Wijkbewoners hadden bijna duizend handtekeningen verzameld, omdat ze bang zijn dat de UMTS-straling schadelijk is voor hun gezondheid. Ook de gemeenteraad van Haarlemmermeer was tegen de beoogde plek.

Bron: [Wappen.nl](#) (12-06-2005)

Kunt u aangeven hoe u tegen deze situatie aankijkt? Hoe het opgelost is? Wat er uit geleerd is en hoe dit geïmplementeerd werd/wordt in het huidige beleid en dan met name gezien vanuit de perspectief

hoe de verschillende actoren benaderd dienen te worden ? Waarom is er in Lisse anders omgegaan met de actor bewoners dan in Nieuw-Vennep?

Case vragen Telfort

14 OKTOBER 2004 - EMMELOORD - De bewoners van de Overflakkee in de Erven in Emmeloord blijven grote moeite houden met de manier waarop de gemeente Noordoostpolder Telfort een vergunning heeft gegeven voor de bouw van een zendmast op het terrein van Europatuin. ?Als ik om me heen kijk zie ik dergelijke masten overal staan, behalve in een woonwijk?, aldus bewoner A. Genseberger.

De bewoners erkennen dat zij een advertentie hebben ?gemist?, waarin de gemeente de aanvraag voor de bouwvergunning bekend maakte. Vervolgens waren zij te laat om binnen de wettelijke termijn bezwaar te maken. Maar dat is dan ook het enige dat de bewoners te verwijten valt, als de gemeente zich heel formeel wil opstellen. Maar in alle andere opzichten is de plaatsing van de bijna veertig meter hoge Telfort-mast een schoolvoorbeeld van hoe de gemeente niet met haar burgers hoort om te gaan. Want de bouwaanvraag in de advertentie sprak van een ?vakwerkmast?, zonder de hoogte te vermelden. En verder zijn de bewoners op geen enkele wijze geïnformeerd. De ernst van de zaak drong pas tot hen door toen de hoge mast er stond, bijna in de achtertuin bij één van hen. Bij ?vakwerkmast? dachten de bezwaarmakers trouwens aan een houten bouwwerkje van Europatuin. ?Het zou van zorgvuldigheid getuigen als je de bewoners gewoon op de hoogte brengt?, zei Genseberger gisteren in de commissie Bezwaar en Beroep. De bewoners vrezen schadelijke invloed van de straling van de zendmast op hun gezondheid. En de mast maakt een indringend ?tonaal geluid?, zelfs als het niet waait. En dat gaat dag en nacht door. De gemeente erkent dat de mast een geluid maakt alsof iemand in een lege fles blaast. Maar dat komt omdat de mast nog niet helemaal is afgebouwd. Als de buizen zijn afgedopt, moet het ergerlijke geluid over zijn.

Telfort wil de mast bij Europatuin om een landelijke dekking voor het mobiele telefonienetwerk te krijgen. Daarvoor zijn helaas masten nodig, zegt D. Slijpen van Telfort. Het bedrijf heeft een vergunning voor vijf jaar voor de mast op de huidige plek. Verplaatsen kost een heleboel geld, aldus Slijpen. Telfort wil wel verplaatsen, maar dan alleen naar een definitieve locatie. Het bedrijf heeft in eigen ogen ook niets fout gedaan. De vergunning is aangevraagd, gekregen en Telfort heeft de mast laten plaatsen. De gemeente blijft zich formeel opstellen. Alles is ook volgens de regels gegaan en Telfort heeft een onherroepelijke bouwvergunning gekregen. Er is ook niets anders gedaan dan anders. In bouwaanvragen staan nooit bouwhoogtes vermeld. En ?vakwerkmast? is de gebruikelijke term voor een mast zoals Telfort die bouwde. ?Wij hadden geen enkele grond om een bouwvergunning te weigeren?, zegt gemeentewoordvoerder P. Mintjes. Bewoners informeren, extra op eigen initiatief buiten de advertentie, is niet gebruikelijk. Mintjes: ?Dan hebben we op de afdeling zeker extra mensen nodig.?

29 OKTOBER 2005 - LELYSTAD/EMMELOORD - De zendmast aan de Espelerweg in Emmeloord moet binnen vijf dagen zijn verplaatst. Gaat telecombedrijf Telfort - opnieuw - dwarsliggen, dan moet het een dwangsom van 75.000 euro per dag betalen.

Dat heeft de rechtbank in Lelystad gisteren bepaald.

Emmeloorder Joop Masséus - naast buur van de gewraakte mast en degene die het kort geding heeft aangespannen - kreeg de rechter aan zijn zijde. Masséus en Telfort kwamen in januari overeen de mast te verplaatsen. De Emmeloorder ondervond de nodige hinder van de enorme paal 'naast' zijn huis. Telfort wilde die afspraak niet nakomen omdat Masséus zich in deze krant negatief uitliet over de gsm- en umts-mast. En daarmee was hij niet loyaal geweest, stelde Telfort. Bovendien zorgde de berichtgeving voor anti-mast-meningen in de buurt, zodat de verplaatsing uiteindelijk niet doorging.

Maar volgens rechter Y. Telenga heeft Telfort tijdens de rechtszaak - onlangs - niet kunnen aantonen dat er een oorzakelijk verband bestaat tussen het krantenartikel enerzijds en de stroom van bezwaren tegen verplaatsing

anderzijds. Volgens de rechter waren er wellicht ook bezwaren binnengekomen zonder dat artikel, want in de pers wordt sowieso veel geschreven over gsm- en umts-masten, aldus de rechter.

Telfort had dus moeten kunnen weten dat er bezwaren konden binnenkomen. Toch heeft het bedrijf in januari ingestemd met een overeenkomst tot verplaatsing, na het vorige kort geding op locatie. En Telfort is een professionele partij die de vorige keer werd bijgestaan door drie raadslieden, aldus rechter Telenga.

Telfort moet de mast dus verplaatsen. Doet het bedrijf dat niet, dan moet de onderneming per dag 75.000 euro betalen. Bovendien krijgt Masséus de in januari afgesproken 'boete' van 40.000 euro van Telfort.

Masséus eiste trouwens een bedrag van een half miljoen euro per dag dat Telfort niet meewerkt, maar dat vond de rechter veel te hoog.

De uitspraak stelt Telfort voor een vervelend dilemma. Een eerdere poging de mast te verplaatsen stuitte op weerstand in de buurt. En daarmee op een 'nee' van de gemeente Noordoostpolder. Die procedure moet nu opnieuw gestart worden, maar het gevolg laat zich raden. Hoogstwaarschijnlijk komt de buurt opnieuw massaal in opstand.

De umts-mast staat langs de Espelerweg, tussen Emmeloord en Espel. Met de 'rug' tegen de woonwijk, met het gezicht naar boerenakkers. Daar komt echter op termijn de Emmeloordse woonwijk Emmelhage. Ook dat lijkt geen geschikte uitwijkmogelijkheid.

Beide artikelen afkomstig van stopumts.nl

Kunt u aangeven hoe u tegen deze situatie aankijkt? Kan het beleid in het eerste artikel geleid hebben tot het voorval in het tweede? Wat er uit geleerd is en hoe dit geïmplementeerd werd/wordt in het huidige beleid en dan met name gezien vanuit de perspectief hoe de verschillende actoren benaderd dienen te worden? Wat verlangt u van de actor gemeente in deze?

Case vragen T-Mobile

8 OKTOBER 2005 - EPE/VAASSEN - Gezondheid is voor de gemeente Epe geen criterium om de plaatsing van een omstreden umts-mast voor mobiele telefonie te weigeren. 'Onverantwoord', vindt L. Meuldijk van de werkgroep Stop schadelijke Straling, Epe, die de komst van een mast aan de Tongerenseweg tegenhield. Het telefoniebedrijf T-mobile zoekt een alternatieve locatie.

De gemeente Epe wil het gezondheidsaspect niet gebruiken om dergelijke verzoeken af te wijzen omdat ze het niet bewezen acht dat netwerken voor mobiele telefonie schade aan de gezondheid toebrengen.

L. Meuldijk, van de enkele maanden geleden opgerichte werkgroep, vindt dat de gemeente veel te makkelijk over mogelijke invloed op de gezondheid heen stapt. 'Ze doen net of er niets aan de hand is. Ik hoop dat ik er naast zit, wat betreft de gevolgen. Maar je kunt beter wachten totdat bewezen is dat het niet slecht is.'

Zo'n dertig gemeenten in Nederland verstrekken geen vergunningen meer totdat de gezondheidsrisico's grondig zijn onderzocht. 'Er zijn ook een aantal Veluwe gemeenten die liever daar voor kiezen. Epe laat een kans liggen.'

De werkgroep Stop schadelijke Straling, Epe is in het leven geroepen nadat er een verzoek van T-Mobile kwam een mast te plaatsen bij Ribhouse Texas aan de Tongerenseweg. Door commotie onder de omwonenden zag de eigenaar af

van medewerking aan het telefoniebedrijf. T-Mobile deed vervolgens het verzoek aan de gemeente mee te denken over een andere locatie voor plaatsing van een zendmast. De gemeente moet voor een umts-mast een bouwvergunning afgeven.

Kunt u aangeven hoe u tegen deze situatie aankijkt? Hoe het opgelost is? Wat er uit geleerd is en hoe dit geïmplementeerd werd/wordt in het huidige beleid en dan met name gezien vanuit de perspectief hoe de verschillende actoren benaderd dienen te worden? Wat verlangt u van de actor gemeente in deze?

Case vragen Orange

LEIMUIDEN - Een gsm-antenne is prima, een umts-mast uit den boze. Het Leimuidense bedrijf Struyk Verwo heeft gisteren besloten deze boodschap over te brengen aan Orange.

De telefoonaanbieder heeft onlangs de gsm-antenne op het dak van een cementsilo van Struyk Verwo omgebouwd tot umts-mast „Wij zijn daar verbolgen over,“ zegt Gert Haas van Struyk Verwo, voorheen Boot Beton. De aanpassing is volgens hem geen onderwerp van overleg geweest.

Bewoners van de Westerdijk in Leimuiden, waar Struyk Verwo is gevestigd, verzetten zich al langere tijd tegen de komst van een umts-mast. Om die reden trok Struyk Verwo in januari de toestemming in die het KPN Mobile eerder gaf voor het plaatsen van zo'n mast. Volgens Haas heeft zijn bedrijf gepaste maatregelen genomen om ook de poging van Orange te tackelen. „Wij hebben de stroomtoevoer naar de mast afgesloten.“

Woordvoerder Kevin Zuidhof van Orange laat in een reactie weten dat de antenne is omgebouwd na overleg met zowel de gemeente Jacobswoude als Struyk Verwo. Volgens hem is de onrust onder de bevolking het gevolg van een 'hype' die reeds het hoogtepunt is gepasseerd. „Wij gaan zeker met de eigenaar van de grond bellen om deze miscommunicatie weg te nemen. Krijgen we dan alsnog geen toestemming, dan is het voor ons einde oefening.

Bron: stopumts.nl

31-10-2005 • Zes actievoerders hebben op 31 oktober de plaatsing van een set van drie UMTS-masten in het Spijkenisser park Waterland geblokkeerd. Ze grendelden het hek rond een elektriciteitsmast, waarin de antennes zouden moeten komen, met een kettingslot af.

Daarnaast stelden ze zich hand in hand op rondom het hek. Personeel van het bedrijf Amec Spie, dat de UMTS-masten in opdracht van provider Orange kwam plaatsen, wilde aanvankelijk het werk gewoon uitvoeren. Maar toen duidelijk werd dat de actievoerders van geen wijken wilden weten, namen ze contact op met de opdrachtgever. Die besloot dat het personeel het werk moest staken en een onderhandelaar in te zetten, die in de loop van de ochtend een oplossing moest zien te vinden. De actievoerders bestonden uit leden van Spijkenisse Tegen Straling, de Socialistische Partij en buurtbewoners. De tegenstanders vrezen de effecten die de straling van de UMTS-antennes heeft op de gezondheid van omwonenden.

Bron: SP.nl

Kunt u aangeven hoe u tegen deze situatie aankijkt? Wat er uit geleerd is en hoe dit geïmplementeerd werd/wordt in het huidige beleid en dan met name gezien vanuit de perspectief hoe de verschillende actoren benaderd dienen te worden? Wat verlangt u van de actoren in deze?

Case vragen Vodafone

Haaksbergen trekt vergunning UMTS-mast in (29/04/2005)

De gemeente Haaksbergen heeft een eerder verleende bouwvergunning voor een UMTS-antenne op een bedrijventerrein ingetrokken. De gemeente komt hiermee tegemoet aan bezwaren van de bevolking.

Haaksbergen gaf Vodafone vorig jaar toestemming om op bedrijventerrein De Greune een UMTS-mast te bouwen en verleende daarvoor een bouwvergunning. De beslissing leidde tot felle protesten van omwonenden die meer dan duizend handtekeningen verzamelden tegen de komst van de antenne. Haaksbergen en Vodafone gingen daarom op zoek naar geschikte alternatieve locaties. Toen deze niet gevonden konden worden, besloot het college deze week de bouwvergunning in te trekken.

De gemeente hanteert nu het standpunt dat er eerst meer duidelijkheid moet komen over de gezondheidsrisico's van UMTS-straling. Ze zal alleen nog meewerken aan de plaatsing van nieuwe zendmasten, als juridisch is vastgelegd dat er geen UMTS-schotels in worden gehangen. Bovendien komen er geen masten in of in de buurt van woonwijken. Het nieuwe beleid geldt in elk geval totdat de resultaten van een Zwitsers onderzoek naar UMTS-straling bekend zijn. Ook de rijksoverheid wacht op dit onderzoek en mogelijk leiden de uitkomsten ervan tot een aanpassing van het nationale antennebeleid.

De beslissing van het college kan financiële gevolgen hebben voor Haaksbergen. Zowel Vodafone als de eigenaar van de grond waar de antenne gepland was, kunnen schadeclaims indienen. Ook kan Vodafone proberen om via de rechter de bouw alsnog door te laten gaan.

Bron: stopumts.nl

De gemeente Den Bosch wil dat telecommunicatiebedrijf Vodafone/Libertel een zendmast weghaalt die onlangs is geplaatst op het sportterrein De Saren. De mast moet voor 1 maart 2005 weg. Anders moet 1000 euro worden betaald voor elke dag dat de installatie blijft staan. Volgens de gemeente wijkt de lokatie 200 meter af van de plaats waarvoor bouwvergunning is verleend. De huidige afstand tot woonhuizen is volgens de gemeente stedenbouwkundig onaanvaardbaar.

Eén van de bewoners heeft de gemeente gevraagd om de mast te laten verwijderen. Op de goedgekeurde lokatie, vlakbij het clubhuis van voetbalvereniging Wilhelmina, zou er voldoende afstand zijn tot de huizen. Volgens een woordvoerder van Vodafone is niet helemaal duidelijk is of de antenne werkelijk op de verkeerde plaats staat.

Kunt u aangeven hoe u tegen deze situatie aankijkt? Wat er uit geleerd is en hoe dit geïmplementeerd werd/wordt in het huidige beleid en dan met name gezien vanuit de perspectief hoe de verschillende actoren benaderd dienen te worden? Wat verlangt u van de actoren in deze?

Vragenlijst C2000

Algemene vragen

2. Het systeem van de overheid, C2000, dat eigenlijk met soort gelijke straling werkt is ontheven van vergunningen. Nu zijn voor dit systeem minder masten nodig, wat is uw kijk op deze gang van zaken?
3. Heeft u in het kader hiervan ervaringen met klachten van bewoners, maar die door de wet (dat C2000 vergunningsvrij zijn) niet veel kunnen doen hiertegen.
4. Hoe tevreden bent u op dit moment met de systematiek omtrent de plaatsing van masten?

Actoren

4. Indien u de benamingen en definities bekijkt in het bijgevoegde schema, welke actoromschrijving geeft u aan de volgende actoren; providers, Rijksoverheid (VROM), Rijksoverheid (Binnenlandse Zaken), Gemeenten, Provincie, Antennebureau, Bewoners (actiegroepen).
5. Kunt u aangeven welke rol u de bovengenoemde actoren en uzelf toebedeeld in de planningsarena, waarbij de keuze is uit afwachtend, stimulerend, negatief, positief, blokkerend.
6. Kunt u daarnaast aangeven hoe betrouwbaar u de actoren vindt, in de volgende verdeling: volledig onbetrouwbaar, redelijk onbetrouwbaar, redelijk betrouwbaar, goed betrouwbaar.
7. Kunt u uw relatie beschrijven met bovengenoemde actoren, waarin de keuze bestaat uit slecht, gespannen, redelijk, goed.
8. Vindt u dat er naast de bovengenoemde actoren nog toevoegingen, in de zin van andere actoren, nodig zijn om de besluitvorming beter te laten verlopen, indien ja kunt dan ook voor deze actor aangeven hoe de betrouwbaarheid inschat van deze actor, welke rol u deze actor geeft en welke relatie u onderhoudt met deze actor.
7. Kunt u de actoren indelen naar macht van de actoren in uw ogen. Waarbij de eerst genoemde staat voor meest machtige en de laatst genoemde voor minst machtige. Waarop baseert u deze indeling?
9. In de procesarena zitten verschillende actoren met verschillende belangen. Toch worden vaak 'coalities' gevormd in een arena om bepaalde standpunten beter te verdedigen. Kunt u aangeven met welke van de bij vraag 1 genoemde actoren u een dergelijke coalitie aan zou gaan en op basis waarvan u dat zou doen.
10. Is er in uw ogen een relatie tussen verschillende actoren qua afhankelijkheid? En zo ja hoe omschrijft u deze afhankelijkheid?

Middelen

11. De verschillende actoren hebben verschillende middelen tot hun beschikking. Kunt u aangeven welke middelen u tot de projectgroep C2000 rekent?
12. Zijn er in uw ogen nog andere middelen tot uw beschikking?
- 12.. Op welke wijze heeft u dit of deze middelen gebruikt om uw doel te behalen en is het behaalde resultaat gelijk aan het beoogde resultaat ?
13. Kunt u de genoemde middelen rangschikken naar mate van belangrijkheid?

Case vragen C2000

Drie insprekers aan het woord Aan het begin van de vergadering maakten drie inwoners gebruik van het spreekrecht. Een bewoonster van de Kromwijkerkade vroeg aandacht voor de gezondheidsrisico's bij de plaatsing van een C2000zendmast. Na protesten van omwonenden van de brandweerkazerne heeft het landelijk projectbureau een andere locatie gekozen, maar ook die ligt bij bewoond gebied. De insprekerster overhandigde ruim 300 brieven en handtekeningen aan de voorzitter. Een bewoner van de Pyreneeënstraat maakte eveneens gebruik van het spreekrecht. De betreffende bewoner plaatste kanttekeningen bij het vastgestelde beleid voor dakopbouwen en de situatie in zijn straat. De Raad nodigde de spreker uit om in de commissie Ruimte langs te komen.

Tenslotte vroeg een bewoner van de Frederik Hendriklaan aandacht voor de mogelijke hinder van het bouwplan voor 12 appartementen met parkeerkelder. Motie zendmast C2000 Inwonersbelangen, Christen Unie, D66 en Woerden 2006 dienden een motie in waarmee de raad zich met klem zou uitspreken tegen de plaatsing van de C2000-zendmast bij Sportpark Cromwijck - en overigens

ook tegen elke plek die niet voldoende veilige afstand heeft tot een dicht bewoonde omgeving. De motie is door de raad aangehouden, omdat het landelijke projectbureau via de burgemeester heeft aangeboden om met een raadscommissie en de

omwonenden tijdens een bijeenkomst informatie en argumenten uit te wisselen. Zodra de datum van deze bijeenkomst bekend is publiceren we dit in de pagina en op www.woerden.nl. (tekst afkomstig van www.woerden.nl)

Kunt u aangeven hoe u tegen deze situatie aankijkt? Hoe het opgelost is ? Wat er uit geleerd is en hoe dit geïmplementeerd werd/wordt in het huidige beleid en dan met name gezien vanuit de perspectief hoe de verschillende actoren benaderd dienen te worden ?

Vragenlijst Gemeente UMTS/C2000 Amersfoort

Algemene vragen

5. Het systeem van de overheid, C2000, dat eigenlijk met soort gelijke straling werkt is ontheven van vergunningen. Nu zijn voor dit systeem minder masten nodig, wat is uw kijk op deze gang van zaken?
6. Heeft u in het kader hiervan ervaringen met klachten van bewoners, maar die door de wet (dat C2000 vergunningsvrij zijn) niet veel kunnen doen hiertegen.
7. Hoe tevreden bent u op dit moment met de systematiek omtrent de plaatsing van masten?

Actoren

4. Indien u de benamingen en definities bekijkt in het bijgevoegde schema, welke actoromschrijving geeft u aan de volgende actoren; providers, Rijksoverheid (VROM), Rijksoverheid (Binnenlandse Zaken), Gemeenten, Provincie, Antennebureau, Bewoners (actiegroepen).
5. Kunt u aangeven welke rol u de bovengenoemde actoren en uzelf toebedeeld in de planningsarena, waarbij de keuze is uit afwachtend, stimulerend, negatief, positief, blokkerend.
6. Kunt u daarnaast aangeven hoe betrouwbaar u de actoren vindt, in de volgende verdeling: volledig onbetrouwbaar, redelijk onbetrouwbaar, redelijk betrouwbaar, goed betrouwbaar.
7. Kunt u uw relatie beschrijven met bovengenoemde actoren, waarin de keuze bestaat uit slecht, gespannen, redelijk, goed.
8. Vindt u dat er naast de bovengenoemde actoren nog toevoegingen, in de zin van andere actoren, nodig zijn om de besluitvorming beter te laten verlopen, indien ja kunt dan ook voor deze actor aangeven hoe de betrouwbaarheid inschat van deze actor, welke rol u deze actor geeft en welke relatie u onderhoudt met deze actor.
7. Kunt u de actoren indelen naar macht van de actoren in uw ogen. Waarbij de eerst genoemde staat voor meest machtige en de laatst genoemde voor minst machtige. Waarop baseert u deze indeling?
9. In de procesarena zitten verschillende actoren met verschillende belangen. Toch worden vaak 'coalities' gevormd in een arena om bepaalde standpunten beter te verdedigen. Kunt u aangeven met welke van de bij vraag 1 genoemde actoren u een dergelijke coalitie aan zou gaan en op basis waarvan u dat zou doen.
10. Is er in uw ogen een relatie tussen verschillende actoren qua afhankelijkheid? En zo ja hoe omschrijft u deze afhankelijkheid?

Middelen

11. De verschillende actoren hebben verschillende middelen tot hun beschikking. Kunt u aangeven welke middelen u tot de gemeente rekent en hierbij onderscheidt maakt tussen C2000 en UMTS?
12. Zijn er in uw ogen nog andere middelen tot uw beschikking?
- 12.. Op welke wijze heeft u dit of deze middelen gebruikt om uw doel te behalen en is het behaalde resultaat gelijk aan het beoogde resultaat ?
13. Kunt u de genoemde middelen rangschikken naar mate van belangrijkheid?

Case vragen gemeente Amersfoort

HOOGLAND - De bewoners van Hoogland halen opgelucht adem. De plaatselijke tennisclub gaat opnieuw nadenken of er wel een umts-mast op het terrein moet komen te staan.

Omwonenden van de tennisvereniging zijn bang dat een umts-mast in hun wijk gezondheidsklachten zal veroorzaken. In november besloot de tennisvereniging tijdens een ledenvergadering dat telecomprovider Vodafone de mast voor moderne mobiele telefonie mocht plaatsen.

Aanvankelijk werden buurtbewoners tot hun ergernis gepasseerd bij de besluitvorming, tenzij ze lid waren van de club. Na enig aandringen kwam er afgelopen maandagavond alsnog een gesprek tussen het clubbestuur en de bezorgde omwonenden. Wouter Gerritse, woordvoerder namens de buurtbewoners, typeert het verloop van het gesprek als 'bijzonder positief'. Het bleek dat het contract dat Vodafone de tennisvereniging had aangeboden nog niet was ondertekend. Daardoor was er nog alle ruimte voor discussie.

Vooraf de bewoners van de Engweg en de Zevenhuizerstraat, maar ook de directeur van basisschool De Horizon zijn ongerust. De straling van umts-zenders werd in 2003 door TNO in verband gebracht met gezondheidsklachten als hoofdpijn, concentratiestoornissen en chronische vermoeidheid. In januari gaat de tennisvereniging opnieuw rond de tafel zitten met de buurtbewoners. Tot die tijd zegt de club zich eens 'goed te willen beraden'. Voor het volgende overleg wordt er in ieder geval geen contract ondertekend, zo heeft de tennisclub beloofd

De bovenstaande tekst gaat in op de plaatsing van een Vodafone mast op het terrein van de tennisbaan. In deze situatie kan gesproken worden dat Vodafone een coalitie heeft gevormd met de actor tennisclub. Kunt u, in het kort aangeven, hoe u in deze case gehandeld heeft en hoe anderen daarop hebben gereageerd? Wat uw mening is van de gang van zaken en hoe u eventueel dit in de toekomst wilt voorkomen?

Case vragen gemeente Maastricht

Indien de diverse lokale en nationale kranten worden bekeken en diverse websites zoals StopUMTS worden geraadpleegd, zijn er weinig klachten over UMTS masten in Maastricht.

Klopt het dat er in Maastricht nog geen bewoners tegen UMTS masten in het verweer zijn gekomen?

Op welke wijze denkt u dat dit in tegenstelling tot andere gemeenten (19 % van de gemeenten van de grotere gemeenten (> 30.000 inwoners) verzetten zich tegen UMTS) hier in Maastricht minder klachten over krijgt ?

Verwacht u dat dit beleid stand kan houden?

Appendix II Wet en regelgeving (Nota Antennebeleid)

Sommige van de bestaande knelpunten kunnen alleen worden opgelost door het aanpassen van de wet- en regelgeving. Daarbij is het zaak de wet- en regelgeving op het gebied van volksgezondheid, milieu, bouw en ruimtelijke ordening zorgvuldig op elkaar af te stemmen.

4.1. Bouwregelgeving, ruimtelijke ordening en milieu

Antenne-installaties zijn onderworpen aan het regime van de Woningwet. Dat betekent dat ze op grond van art. 40 Woningwet bouwvergunningplichtig zijn. Volgens een recente uitspraak van de rechtbank te Haarlem vallen antenne-installaties niet onder de uitzonderingen van art. 43 Woningwet, voorzover ze tevens omvatten een mast en een techniekkast. Dat geldt voor alle antenne-installaties ten behoeve van draadloze netwerken, zelfs voor de kleine antennes ten behoeve van GSM-900 en DCS-1800 (en te zijner tijd voor de nog veel kleinere verdichtingsantennes ten behoeve van UMTS). Dergelijke antennes kunnen vaak volledig onzichtbaar worden "weggewerkt" in gebouwen en straatmeubilair, zodat het de vraag is of een toets aan de welstandseisen gerechtvaardigd is. Anderzijds is het van belang dat de gemeentelijke overheden een preventieve welstandstoets kunnen (blijven) uitoefenen op de plaatsing van antennes die wel duidelijk zichtbaar zijn in het straat- en landschapsbeeld. Reeds eerder is beleid geformuleerd voor een zekere mate van deregulering op het gebied van de bouwvergunningverlening. In het kader daarvan is een voorstel tot wijziging van de Woningwet aan de Tweede Kamer voorgelegd. Onderdeel van het voorstel is, om in een aparte algemene maatregel van bestuur een limitatieve lijst van bouwwerken op te nemen waarvoor geen vergunning nodig is, alsmede een lijst van bouwwerken waarop het zogenaamde lichte regime van toepassing is. Bij het lichte regime kan worden volstaan met een toets aan het Bouwbesluit, voorzover het betreft de voorschriften omtrent constructieve veiligheid (niet zijnde voorschriften omtrent de gezondheid), de ruimtelijke kwaliteit (stedenbouwkundige voorschriften in de bouwverordening, bestemmingsplan, welstand) en de Monumentenwet. Door toepassing van de lichte procedure kan de bouwvergunningprocedure worden verkort ten opzichte van de reguliere procedure. Dit laat onverlet dat er ook nog een vrijstelling van het bestemmingsplan noodzakelijk kan zijn. Onderscheid kan derhalve worden gemaakt in bouwwerken waarvoor de reguliere bouwvergunningprocedure geldt, bouwwerken waarvoor de lichte procedure geldt en bouwwerken die uitgezonderd zijn van de bouwvergunningplicht.

Vergunningen

In lijn met het bestaande dereguleringsbeleid heeft het kabinet de volgende beleidsvoornemens op het gebied van de bouwvergunning:

- a. Handhaven van de reguliere bouwvergunningplicht voor de grote antenne-installaties, dat wil zeggen hoger dan 40 meter.
- b. Het opnemen van antenne-installaties - inclusief mast en techniekkast - met een hoogte van meer dan 5¹ meter tot maximaal 40 meter, in de lijst van bouwwerken waarop een licht regime in de zin van de Woningwet van toepassing is

---

¹ Gemeten vanaf de voet van de mast, of vanaf het snijpunt van de mast met het dakvlak van het gebouw waaraan de antenne is opgehangen, dit laatste wanneer de antenne tegen de gevel van een gebouw wordt geplaatst.

- a. Het onder voorwaarden opnemen van antenne-installaties - inclusief mast en techniekkast - met een hoogte van 5 meter of minder in de lijst van bouwwerken waarvoor geen vergunning nodig is in de zin van de Woningwet².

De onder c genoemde vrijstelling van de bouwvergunningplicht zal slechts worden gerealiseerd onder de voorwaarde dat er eerst een convenant tot stand zal komen met onder meer als partijen de VNG, de operators, de woningbouwcorporaties en de Rijksoverheid. Dit convenant zal in ieder geval regelen:

- a. de optimale samenwerking tussen operators in het kader van planning en site-sharing;
- b. bespreking met de gemeenten van een geheel "dekkingsplan" en dus niet de plaatsing van iedere antenne afzonderlijk (omwille van het overzicht). In het dekkingsplan dient de noodzaak van plaatsing van antennes op andere dan niet-woonlocaties aannemelijk te worden gemaakt.
- c. plaatsing op woongebouwen vindt slechts plaats nadat toestemming van eigenaren is verkregen, voorlichting is gegeven aan bewoners en de bewoners instemming hebben betuigd met de plaatsing;
- d. procedure-afspraken waaruit de instemming van bewoners moet blijken.

Bovendien wordt aangetekend dat antenne-installaties die worden uitgezonderd van de bouwvergunningplicht "visueel inpasbaar" moeten zijn. Om te bepalen wanneer antenne-installaties visueel inpasbaar zijn worden nog nadere regels opgesteld, die in een algemene maatregel van bestuur zullen worden neergelegd. In verband met de uitspraak van de rechtbank Haarlem wordt de nodige zorgvuldigheid betracht bij de definiëring van het begrip antenne-installatie. In ieder geval dient daaronder te worden verstaan de antenne, de mast en de techniekkast. Voor de beoordeling van de aanvaardbaarheid van antenne-installaties die hoger zijn dan 5m is toetsing aan het gemeentelijk- en provinciaal ruimtelijk beleid van belang. Een vroegtijdig inzicht in de radioplanning en een vroegtijdig overleg met provincie en gemeenten is van groot belang en kan helpen tot een goede inpassing van de antenne-installaties te komen.

Dit beleid zal er in belangrijke mate toe bijdragen dat de huidige onduidelijkheden en belemmeringen bij het plaatsen van kleine antennes worden weggenomen. Daardoor kan de gewenste snelheid bij het plaatsen van antennes voor met name mobiele communicatie worden bereikt, terwijl tegelijkertijd de mogelijkheid tot preventieve en repressieve toetsing door de mede-overheden in voldoende mate gewaarborgd blijft.

Vrijstellingen

Voor de antenne-installaties die onder het lichte regime of het reguliere regime vallen, blijft de toets aan het bestemmingsplan en een daaropvolgende vrijstellingsprocedure een vertragende factor. Door aanpassing van art. 20 van het Besluit op de Ruimtelijke Ordening (BRO) wordt ook voor dit probleem in bebouwd gebied een oplossing geboden. Art. 20 BRO bevat een lijst van bouwwerken waarvoor Burgemeester en Wethouders vrijstelling kunnen verlenen van het bestemmingsplan. De

---

² De hoogtegrens van 5 meter geldt overigens niet voor schotelantennes ten behoeve van telecommunicatie via satellietverbindingen. Voor dit type antennes is de diameter bepalend voor de vraag of een bouwvergunning noodzakelijk is. Een voorwaarde bij dit beleid is, dat de toepassing ervan geen extra risico's voor de volksgezondheid met zich meebrengt. Ook voor de volksgezondheidsaspecten wordt daarom een wettelijke regeling getroffen.

antenne-installaties in bebouwd gebied vanaf 5 meter tot 40 meter zullen op deze lijst worden geplaatst, waardoor de procedures verder verkort kunnen worden. Voor het verlenen van een bestemmingsplanvrijstelling ten behoeve van het plaatsen van deze antennes-installaties groter dan 40 meter in het algemeen en antenne installaties in het buitengebied vanaf 5 meter in het bijzonder, blijft een verklaring van geen bezwaar van de provinciale overheid noodzakelijk. Tenzij de plaatsing daarvan inmiddels in het bestemmingsplan is geregeld.

Appendix III Communicatie en voorlichting (Nota Antennebeleid)

Een goede samenwerking tussen alle betrokken partijen vereist dat zij op de hoogte zijn van (en waar mogelijk begrip hebben voor) elkaars belangen en knelpunten en dat zij beschikken over adequate informatie. Het bevorderen van de onderlinge communicatie en het verspreiden van voldoende, heldere en eenduidige informatie naar de betrokken partijen is daarom een essentieel onderdeel van het Nationaal Antennebeleid. Daarnaast is het van belang relevante en begrijpelijke informatie naar het publiek te verspreiden, met het oog op het verkrijgen van een breed maatschappelijk draagvlak. Het communicatie- en voorlichtingsbeleid als onderdeel van het Nationaal Antennebeleid volgt daarom twee sporen:

- a. Het informeren van de betrokken partijen en het stimuleren van de onderlinge communicatie, gericht op samenwerking.
- b. Het verstrekken van voldoende, begrijpelijke en eenduidige informatie aan het publiek.

Het regisseren van de beide sporen is, gelet op de noodzakelijke onafhankelijkheid en objectiviteit een verantwoordelijkheid van de overheid. In concreto ligt de regievoering daarom in handen van de staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat. Bij de uitvoering zullen echter alle eerdergenoemde partijen een taak hebben, in het bijzonder ook de netwerk-operators. Deze zijn er immers primair zelf verantwoordelijk voor dat zij adequate en correcte informatie verschaffen over de voorgenomen plaatsing van antennes, zodat voor een ieder toetsbaar is of dat op een wettige en ook anderszins maatschappelijk verantwoorde wijze geschiedt.

6.1. Informeren partijen en stimuleren communicatie

Informatievoorziening

De basis voor een goede samenwerking ligt besloten in een gelijk kennisniveau, waardoor de partijen op basis van gelijkwaardigheid met elkaar kunnen communiceren. Hoe meer kennis de partijen hebben van de objectieve en controleerbare feiten, des te zakelijker en vruchtbaarder discussies kunnen verlopen en interactieve beleidsvorming kan plaatsvinden.

Primair richt het beleid zich op de informatievoorziening aan gemeenten. Deze worstelen met de problematiek dat zij niet of nauwelijks in staat zijn de plaatsingsaanvragen van operators op hun technische merites te beoordelen. Bovendien ontbreekt het hun aan informatie over landelijke wet- en regelgeving, bijvoorbeeld op het gebied van de gezondheidsaspecten. Een adequate informatievoorziening zal de gemeenten de instrumenten verschaffen om hun verantwoordelijkheden daadwerkelijk te kunnen invullen. Voor dit beleidsonderdeel is al divers materiaal ontwikkeld of in ontwikkeling, zoals de "factsheet GSMantennes en uw gezondheid", de "Antennewijzer", het "handboek netwerkplanning" en een website op het Internet.

Verder wordt onderzocht hoe een herkenbaar, gezaghebbend informatiepunt kan worden gerealiseerd, waar gemeenten ook op de langere termijn met praktische vragen terecht kunnen.

De totstandkoming van het genoemde voorlichtingsmateriaal en het inrichten van een informatiepunt, is primair een verantwoordelijkheid van de staatssecretaris van V&W. Bij het bepalen van de informatiebehoefte van de mede-overheden (gemeenten, maar ook provincies) spelen de overkoepelende organen VNG en IPO echter eveneens een belangrijke rol. Deze weten immers als geen ander welke vragen er bij hun deelnemers leven. Daarom is het voorlichtingsbeleid ook gericht op het betrekken van VNG en IPO.

Een actieve rol van VNG en IPO in de informatie-uitwisseling bevordert tevens de landelijke eenheid van beleid. Deze kan vervolgens vorm krijgen door het op overkoepelend niveau ontwikkelen van instrumenten voor de lokale beleidsvorming, zoals voorbeeldconvenanten met telecom-operators, voorbeelden van toetsingskaders en dergelijke. De rijksoverheid zal met name de VNG daarbij actief faciliteren.

Stimuleren en faciliteren van de onderlinge communicatie

Het stimuleren en faciliteren van de onderlinge communicatie kent de volgende doelen:

- a. Het vroegtijdig signaleren van knelpunten en waar mogelijk het vinden van gezamenlijke oplossingen. Dit vormt tevens de basis voor een Nationaal Antennebeleid dat in hoge mate interactief tot stand komt.
- b. Het vinden van de gemeenschappelijke belangen die het antennebeleid een voldoende breed draagvlak verschaffen.

De rijksoverheid heeft bij de communicatie tussen alle betrokken partijen de rol van facilitator en procesbegeleider. In de praktijk bestaat deze rol uit het bijeenbrengen van de relevante partijen en het organiseren van een overlegplatform (het "Antenneplatform") en diverse seminars, waarop de genoemde doelstellingen tot uiting kunnen komen.

De betrokkenheid van de partijen in het Antenneplatform moet tevens leiden tot een ambassadeursfunctie, waarbij regelmatige terugkoppeling naar de eigen achterban plaatsvindt. Op deze wijze is de input van de betrokken partijen maximaal terwijl tegelijkertijd een breder draagvlak ontstaat voor het beleid.

6.2. Het verstrekken van informatie aan het publiek

De doelstelling van dit beleidsonderdeel is een bijdrage te leveren aan de bekendheid van alle aspecten die verbonden zijn aan het plaatsen van antenne-installaties, door te voorzien in eenvoudig begrijpelijk en toegankelijk informatiemateriaal ten aanzien van antennes in het algemeen en de gezondheidseffecten van elektromagnetische velden in het bijzonder.

Voorlichting

De publieksvoorlichting bestaat enerzijds uit gerichte publicaties en presentaties over alle relevante aspecten van het antennebeleid en de ontwikkelingen rondom antennes (actief) en anderzijds uit het beschikbaar maken van aanvullende informatie op verzoek (passief).

Ook op dit onderdeel van het voorlichtingsbeleid is primair de staatssecretaris van V&W verantwoordelijk voor de regievoering. Voor de praktische uitvoering is wederom een nauwe samenwerking tussen alle betrokken partijen een belangrijke voorwaarde. Vooral als het gaat om het samenstellen en verspreiden van voorlichtingsmateriaal en de organisatie van voorlichtingsbijeenkomsten dienen alle partijen hun bijdrage te leveren. Veelal zal de verspreiding van voorlichtingsmateriaal via de gemeenten plaatsvinden. Zij zijn het best op de hoogte van de informatiebehoefte van de bevolking.

Berichtgeving in de media

De publieksvoorlichting dient door een genuanceerde berichtgeving in de media te worden ondersteund. Voorkomen moet worden dat door ongenueanceerde zorgwekkende publicaties een objectieve beeldvorming wordt ondergraven en daarmee het voorlichtingsbeleid van de rijksoverheid en de mede-overheden teniet wordt gedaan.

Dit onderdeel van de informatieverstrekking komt tot stand door een aantal toonaangevende media doorlopend nauw te betrekken bij het onderwerp.

Een groot deel van het communicatiebeleid is reeds in uitvoering genomen. De reeds lopende activiteiten op dit gebied zijn tezamen met de voorgenomen activiteiten verderop in hoofdstuk 8 opgesomd.

Appendix IV Plaatsingsplan (Convenant inzake Nota Antennebeleid)

Artikel 3 Plaatsingsplan

3.1 De Operator(s) die het voornemen hebben Vergunningvrije antenne-installaties te plaatsen stellen met betrekking tot de gemeente op wier grondgebied de betrokken Operators (één of meer) Vergunningvrije antenne-installaties wensen te plaatsen, op basis van de eigen planning van iedere betrokken Operator, één gezamenlijk Plaatsingsplan op. Het Plaatsingsplan heeft betrekking op het gehele grondgebied van de gemeente, tenzij de betreffende gemeente schriftelijk instemt met het gebruik van verschillende Plaatsingsplannen met betrekking tot verschillende delen van haar grondgebied. De Operators verbinden zich bij de opstelling van het Plaatsingsplan tot het volgende:

(i) Ieder van de Operators die wil overgaan tot plaatsing van nieuwe Vergunningvrije antenne-installatie(s) stelt de andere Operators hiervan schriftelijk op de hoogte en verzoekt hen deel te nemen aan het opstellen van een gezamenlijk Plaatsingsplan; en

(ii) indien een Operator niet binnen een termijn van 20 Werkdagen na datum van ontvangst van de sub i. genoemde mededeling schriftelijk kenbaar maakt dat zij wil deelnemen aan de opstelling van het Plaatsingsplan, staat vast dat voor de periode dat het Plaatsingsplan geldig is er door de betreffende Operator(s) geen nieuwe Vergunningvrije antenne-installaties geplaatst worden in het door het Plaatsingsplan bestreken gebied, met inachtneming van het bepaalde in art. 3.4.6.

3.2 Doel van het Plaatsingsplan is om de betreffende gemeente, ten behoeve van de tussen de gemeente en betrokken Operators ingevolge dit Convenant te houden bespreking(en), te informeren over de gebieden waar de betrokken Operators tijdens de planperiode Vergunningvrije antenne-installaties wensen te plaatsen alsmede om, voor zover toepasselijk, ten opzichte van de gemeente de noodzaak tot plaatsing van geplande Vergunningvrije antenne-installaties op Woongebouwen binnen haar grondgebied aannemelijk te maken. Ten behoeve van het overzicht voor gemeenten over het totaal aantal Antenne-installaties, worden bestaande en geplande Antenneinstallaties tevens in het Plaatsingsplan aangegeven.

3.3 Een Plaatsingsplan voldoet aan de volgende eisen:

3.3.1 Het Plaatsingsplan bevat een voldoende duidelijke kaart van het grondgebied waarop het Plaatsingsplan betrekking heeft. Op deze kaart zijn reeds bestaande Vergunningvrije antenne-installaties (bijvoorbeeld op basis van een eerder Plaatsingsplan) als zodanig gemarkeerd aangegeven. Voorts zijn zo veel mogelijk de exacte locaties voor geplande Vergunningvrije antenne-installaties als zodanig gemarkeerd aangegeven. Voorts bevat het Plaatsingsplan per Vergunningvrije antenne-installatie ten minste de gegevens genoemd in Appendix 1. De locaties van reeds bestaande en geplande Vergunningsplichtige antennes worden ter informatie in het Plaatsingsplan als zodanig gemarkeerd aangegeven;

3.3.2 Uitsluitend voor zover de exacte locatie voor een geplande Vergunningvrije antenne-installatie ten tijde van het opstellen van het Plaatsingsplan redelijkerwijs nog niet aan de Operator wiens Vergunningvrije antenne-installatie het betreft bekend kan zijn, wordt het gebied waarin deze Vergunningvrije antenne-installatie volgens de planning van de betreffende Operator zal worden geplaatst, op de in artikel 3.3.1 genoemde kaart aangeduid door middel van een Zoekgebied. Een Zoekgebied bestrijkt een, met het oog op het aantal reeds aanwezige antenne-installaties alsmede de

in de planningsperiode als bedoeld in artikel 3.3.5 naar verwachting redelijkerwijs benodigde capaciteit, zo klein mogelijk gebied waarbinnen de geplande Vergunningvrije antenne-installatie ingevolge de radiotechnische plannen voor mobiele telecommunicatie van de betreffende Operator binnen bouwtechnische randvoorwaarden moet worden geplaatst. Ter informatie worden in het Plaatsingsplan de gebieden waarin geplande Vergunningsplichtige antenne-installaties zullen worden geplaatst door middel van zo klein mogelijke Zoekgebieden aangegeven, voor zover de exacte locatie daarvan ten tijde van het opstellen van het Plaatsingsplan redelijkerwijs nog niet aan de betrokken Operators bekend kan zijn. Per Zoekgebied wordt zo veel mogelijk gemarkeerd of het een Vergunningvrije antenne-installatie dan wel een Vergunningsplichtige antenne-installatie betreft;

3.3.3 Voor zover in het Plaatsingsplan wordt voorzien in plaatsing van een geplande Vergunningvrije antenne-installatie op of aan een Woongebouw, wordt in het Plaatsingsplan door de Operator wiens Vergunningvrije antenne-installatie het betreft aan de gemeente aannemelijk gemaakt dat plaatsing van deze Vergunningvrije antenne-installatie op of aan het betreffende Woongebouw noodzakelijk is. Plaatsing van een geplande Vergunningvrije antenne-installatie op of aan een Woongebouw wordt slechts dan noodzakelijk geacht wanneer:

(i) geen alternatieve locatie voor de plaatsing van de Vergunningvrije antenne-installatie aanwezig is waarmee voldoende dekking, capaciteit en kwaliteit van het netwerk van de betreffende Operator kan worden verkregen, waardoor plaatsing op of aan een Woongebouw onvermijdelijk is. Hieronder is begrepen een situatie waarin de Eigenaren van de omliggende in aanmerking komende locaties niet bereid zijn plaatsing van de Vergunningvrije antenne-installatie op of aan hun locatie tegen een redelijke vergoeding toe te staan; of

(ii) plaatsing van een Vergunningvrije antenne-installatie op of aan een Woongebouw leidt tot plaatsing van minder antenne-installaties in totaal. De noodzaak van plaatsing van een geplande Vergunningvrije antenne-installatie op of aan een Woongebouw wordt door de betreffende Operator in het Plaatsingsplan onderbouwd. Indien de noodzaak bestaat op de grond genoemd in dit artikel sub (i), bestaat deze onderbouwing in ieder geval uit de gegevens met betrekking tot de betreffende Vergunningvrije antenne-installatie genoemd in Appendix 2 alsmede, voor zover toepasselijk, informatie over de beletselen voor plaatsing van de Vergunningvrije antenne-installatie op of aan alternatieve locaties die geen Woongebouw zijn. Indien de noodzaak bestaat op de grond genoemd in dit artikel sub (ii), bestaat deze onderbouwing in ieder geval uit informatie over het totaal aantal te plaatsen Antenne-installaties alsmede de redenen waarom en de hoeveelheid waarmee dit totaal aantal door plaatsing van de Vergunningvrije antenne-installatie op of aan een Woongebouw wordt gereduceerd. Voor zover in het Plaatsingsplan wordt voorzien in plaatsing van een geplande Vergunningvrije antenne-installatie in een Zoekgebied, vindt oprichting van deze Vergunningvrije antenne-installatie binnen dit Zoekgebied slechts op of aan een Woongebouw plaats met inachtneming van het bepaalde in artikel 3.6;

3.3.4 In het Plaatsingsplan wordt, met inachtneming van het hieromtrent bij of krachtens de Telecommunicatiewet bepaalde, zo veel mogelijk voorzien in medegebruik door de betrokken Operators van antenne-opstelpunten, zoals bedoeld in de Telecommunicatiewet;

3.3.5 Het Plaatsingsplan geldt voor een tussen de betrokken Operators en de betreffende gemeente schriftelijk overeengekomen periode; indien de betrokken Operators en gemeente niet tot overeenstemming omtrent de periode komen geldt het Plaatsingsplan voor een periode van een jaar;

3.3.6 In het Plaatsingsplan zijn de postadressen van de betrokken Operators vermeld. Bovendien is een centraal postadres vermeld. Berichten aan de betrokken Operators ingevolge dit artikel kunnen door de gemeente in ieder geval worden gericht aan dit centrale postadres.

3.4 a. Alvorens één of meer Vergunningvrije antenne-installaties op het grondgebied van een gemeente worden opgericht, zenden de betrokken Operators het Plaatsingsplan per post met bericht van ontvangst aan de betreffende gemeente. Deze Operators zullen ten aanzien van het Plaatsingsplan de procedure als bepaald in artikel 3.4.1 tot en met 3.4.7 toepassen, met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 3.1 tot en met 3.3.

b. VNG zal aan haar leden aanbevelen dat door gemeenten ten aanzien van Plaatsingsplannen de procedure als bepaald in de artikelen 3.4.1 tot en met 3.4.7, met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 3.1 tot en met 3.3, wordt toegepast.

3.4.1 Binnen vijftien Werkdagen na de datum van ontvangst van het Plaatsingsplan door de betreffende gemeente, bericht de gemeente per post met bericht van ontvangst aan de betrokken Operators of zij het door haar ontvangen Plaatsingsplan met deze Operators wenst te bespreken. Indien de gemeente aan de betrokken Operators bericht dat zij het Plaatsingsplan niet met deze Operators wenst te bespreken, dan wel indien de gemeente niet binnen vijftien Werkdagen na de datum van ontvangst van het Plaatsingsplan een bericht aan de betrokken Operators heeft verzonden dat zij het Plaatsingsplan met deze Operators wenst te bespreken, wordt het Plaatsingsplan als vaststaand beschouwd.

3.4.2 Indien de gemeente tijdig aan de betrokken Operators heeft bericht dat zij het Plaatsingsplan met deze Operators wenst te bespreken, bespreken de betrokken Operators en de gemeente het Plaatsingsplan binnen 30 Werkdagen na datum van ontvangst daarvan. Van deze termijn kan worden afgeweken indien de betrokken Operators en de gemeente in onderling overleg een andere termijn voor de bespreking van het Plaatsingsplan vaststellen. De gemeente en de betrokken Operators wijzen voor zover mogelijk vaste contactpersonen aan voor het bespreken van het Plaatsingsplan.

3.4.3 Tijdens de bespreking geven de betrokken Operators desgewenst een nadere toelichting op het Plaatsingsplan, bespreken de betrokken Operators en de gemeente onder meer specifieke locaties binnen eventuele in het Plaatsingsplan opgenomen Zoekgebieden waarop Vergunningvrije antenne-installaties kunnen worden geplaatst, maakt de gemeente haar wensen omtrent de locaties voor geplande Vergunningvrije antenne-installaties kenbaar en stelt zij mogelijke probleemlocaties bij de betrokken Operators aan de orde. De betrokken Operators en de gemeente streven ernaar overeenstemming te bereiken over de locaties voor plaatsing van Vergunningvrije antenne-installaties alsmede, voor zover toepasselijk, over de noodzaak van plaatsing van Vergunningvrije antenne-installaties op of aan Woongebouwen als bedoeld in artikel 3.3.3. Indien de betrokken Operators en de gemeente na bespreking en eventuele aanpassing van het Plaatsingsplan overeenstemming over de inhoud van het Plaatsingsplan hebben bereikt, leggen zij dit schriftelijk vast en wordt het Plaatsingsplan, voor zover toepasselijk zoals aangepast, als vaststaand beschouwd.

3.4.4 Indien de betrokken Operators en de gemeente in de bespreking als bedoeld in artikel 3.4.3 geen (volledige) overeenstemming over de inhoud van het Plaatsingsplan hebben bereikt, kan de gemeente de betrokken Operators tijdens deze bespreking verzoeken een tweede bespreking te houden. De tweede bespreking vindt plaats binnen tien Werkdagen na de bespreking als bedoeld in artikel 3.4.3. Van deze termijn kan worden afgeweken indien de betrokken Operators en de gemeente in onderling overleg een andere termijn vaststellen. Indien de gemeente niet tijdens de bespreking als bedoeld in artikel 3.4.3 verzoekt om een tweede bespreking te houden wordt het Plaatsingsplan, voor

zover toepasselijk zoals aangepast op de punten waarover de betrokken Operators en de gemeente overeenstemming hebben bereikt, op de eerste Werkdag na de bespreking als bedoeld in artikel 3.4.3 als vaststaand beschouwd, inclusief de punten waarover geen overeenstemming is bereikt.

3.4.5 De betrokken Operators en de gemeente streven er in de tweede bespreking als bedoeld in artikel 3.4.4 naar alsnog zo veel mogelijk overeenstemming te bereiken over de inhoud van het Plaatsingsplan. Op de eerste Werkdag na de tweede bespreking, wordt het Plaatsingsplan, voor zover toepasselijk zoals aangepast op de punten waarover de betrokken Operators en de gemeente in de besprekingen als bedoeld in artikel 3.4.3 en 3.4.4 overeenstemming hebben bereikt, doch inclusief de punten waarover geen overeenstemming is bereikt, als vaststaand beschouwd.

3.4.6 Indien tijdens de looptijd van een Plaatsingsplan wijziging van het geldende Plaatsingsplan noodzakelijk is, zendt de Operator wier Vergunningvrije antenne-installatie het betreft per post met bericht van ontvangst namens de betrokken Operators een aangepast Plaatsingsplan aan de betreffende gemeente. Indien de wijziging van het Plaatsingsplan van marginale aard is (namelijk indien de wijziging minder dan tien procent van het totale aantal van de betrokken Operator in het Plaatsingsplan aangegeven Antenne-installaties betreft), kan de Operator wier Vergunningvrije antenne-installatie het betreft in plaats van een aangepast Plaatsingsplan slechts de wijziging van het Plaatsingsplan aan de betreffende gemeente zenden. Ten aanzien van het aangepaste Plaatsingsplan dan wel de wijziging van het Plaatsingsplan wordt de procedure van artikel 3.4.1 tot en met 3.4.7 gevolgd, tenzij de Operator wier Vergunningvrije antenne-installatie het betreft en de gemeente anders overeenkomen. Slechts de Operator wier Vergunningvrije antenneinstallatie het betreft zal bij de besprekingen als bedoeld in artikel 3.4.3 en 3.4.4 aanwezig zijn.

3.4.7 Indien de Operators ten tijde van de inwerkingtreding van dit Convenant reeds een gezamenlijk plan met betrekking tot de plaatsing van Vergunningvrije antenne-installaties bij een gemeente hebben ingediend, kunnen de Operators en de betreffende gemeente schriftelijk een overgangperiode van maximaal één (1) jaar overeenkomen waarin dit plan geldt als Plaatsingsplan. Voorts kunnen de Operators en de gemeente overeenkomen dat het hiervoor genoemde Plaatsingsplan gedurende de overgangperiode als vastgesteld moet worden beschouwd. Indien een overgangperiode wordt overeengekomen, dragen de Operators tijdig zorg voor een nieuw Plaatsingsplan dat uiterlijk ten tijde van het verstrijken van de overgangperiode wordt vastgesteld volgens het bepaalde in dit artikel.

3.5 Ieder van de betrokken Operators verplicht zich tijdens de looptijd van een Plaatsingsplan zo min mogelijk tot wijziging daarvan over te gaan. Zulks laat onverlet dat ieder van de betrokken Operators ten opzichte van de overige Operators vrij is tijdens de looptijd tot wijziging van een Plaatsingsplan over te gaan, voor zover deze wijziging de Antenne-installatie(s) van die betrokken Operator betreft.

3.6 Ieder van de Operators verplicht zich slechts Vergunningvrije antenne-installaties binnen (een deel van) het grondgebied van een gemeente op te richten indien ten aanzien van (dat deel van) het grondgebied van die gemeente een Plaatsingsplan vaststaat volgens het bepaalde in dit artikel. Oprichting van Vergunningvrije antenne-installaties zal plaatsvinden in overeenstemming met de inhoud van het betreffende vaststaande Plaatsingsplan, waaronder is begrepen dat Vergunningvrije antenne-installaties slechts op of aan Woongebouwen worden opgericht indien de noodzaak daartoe in het vaststaande Plaatsingsplan aannemelijk is gemaakt volgens het bepaalde in artikel 3.3.3. Indien het gebied waarin een Vergunningvrije antenne-installatie zal worden geplaatst in het vaststaande Plaatsingsplan is aangeduid door middel van een Zoekgebied, vindt oprichting van deze Vergunningvrije antenne-installatie binnen dit Zoekgebied slechts op of aan een Woongebouw plaats

indien de noodzaak tot plaatsing van deze Vergunningvrije antenne-installatie op of aan de exacte locatie van het betreffende Woongebouw aannemelijk is gemaakt op de in dit artikel bepaalde wijze. De verplichtingen uit hoofde van dit artikellid laten de overige verplichtingen van de Operators uit hoofde van dit Convenant, waaronder de verplichtingen uit hoofde van de artikelen 4, 5 en 6 onverlet.

Appendix V Instemmingsrecht (Convenant inzake Nota Antennebeleid)

Artikel 5 Instemmingsrecht Bewoners

5.1 Geen van de Operator(s) plaatst nieuwe Vergunningvrije antenne-installaties op of aan Woongebouwen zonder dat vooraf de instemming van de Bewoners van het betreffende Woongebouw met de plaatsing is verkregen volgens de in dit artikel 5 bepaalde instemmingsprocedure. Indien na verkregen instemming verandering optreedt in aantal of persoon van de Bewoners doet zulks aan de verkregen instemming niet af. Instemming van Bewoners behoeft niet te worden verkregen voor onderhouds-, reparatie-, aanpassings- en vervangingswerkzaamheden ter zake van Antenneinstallaties.

5.2 De instemming van de Bewoners van een Woongebouw met de plaatsing van een Vergunningvrije antenne-installatie op of aan een Woongebouw wordt door de betrokken Operator(s) slechts verzocht nadat zij de Eigenaar(s) van het Woongebouw toestemming heeft (hebben) verzocht om tot plaatsing van de Vergunningvrije antenneinstallatie(s) op het Woongebouw over te gaan. De betrokken Operators spannen zich in te bewerkstelligen dat de Eigenaar(s) van het Woongebouw medewerking verleent (verlenen) aan de instemmingsprocedure als bedoeld in dit artikel. De Operators spannen zich tot het uiterste in, steeds gezamenlijk instemming ter zake van een Woongebouw te verzoeken. Een Operator die instemming ter zake van een Woongebouw wil verzoeken stelt daartoe de andere Operators schriftelijk op de hoogte en verzoekt hen, schriftelijk kenbaar te maken of zij aan de betreffende instemmingsronde willen deelnemen. Een Operator dient binnen een termijn van 20 Werkdagen na ontvangst van dit verzoek schriftelijk kenbaar te maken dat zij wil deelnemen aan de instemmingsronde. Terzake van een Woongebouw kan behoudens bijzondere omstandigheden slechts twee maal per kalenderjaar een instemmingsprocedure worden aangevraagd.

5.3 Aan de Bewoner(s) van het Woongebouw waarop de instemmingsprocedure betrekking heeft wordt per post dan wel door middel van bezorging op het huisadres een instemmingsaanvraag met betrekking tot de op of aan het Woongebouw te plaatsen Vergunningvrije antenne-installatie(s) verzonden. Per huisadres kan, ongeacht het aantal op dat huisadres woonachtige Bewoners, slechts één (1) antwoordformulier als bedoeld in artikel 5.3.5 worden geretourneerd en wordt derhalve slechts één (1) instemmingsaanvraag verzonden. Onverlet de verantwoordelijkheid van de betrokken Operators voor juiste naleving van de in dit artikel 5 genoemde instemmingsprocedure, inclusief de inhoud van de instemmingsaanvraag, vindt verzending van de instemmingsaanvragen plaats door de Teller. De instemmingsaanvraag bestaat uit:

5.3.1 een begeleidende brief, waarin in ieder geval een telefoonnummer van de betrokken Operators is vermeld voor vragen en klachten met betrekking tot (de plaatsing van) de Vergunningvrije antenne-installatie(s), vergezeld van een beschrijving van de instemmingsprocedure en klachtenprocedure, die is opgesteld volgens het als Appendix 3 aan dit Convenant gehechte model. Een door Partijen in te stellen werkgroep kan ten aanzien van dit model schriftelijk aanpassingen van communicatieve aard vaststellen;

5.3.2 algemene informatie inzake onder meer het Nationaal Antennebeleid alsmede de gezondheidsaspecten samenhangend met Vergunningvrije antenne-installaties;

5.3.3 opgave van het aantal Vergunningvrije antenne-installaties waarop de instemmingsaanvraag betrekking heeft, alsmede een zo nauwkeurige mogelijke opgave van de plaats op of aan het

Woongebouw waarop de Vergunningvrije antenne-installatie(s) zal (zullen) worden opgericht en het beoogde tijdstip van oprichting;

5.3.4 opgave van de termijn waarbinnen de Vergunningvrije antenne-installatie(s) waarop de instemmingsaanvraag betrekking heeft moeten zijn opgericht; en 5.3.5 één (1) antwoordformulier dat is opgesteld volgens het als Appendix 4 aan dit Convenant gehechte model. Een door Partijen in te stellen werkgroep kan ten aanzien van dit model schriftelijk aanpassingen van communicatieve aard vaststellen.

5.4 Antwoordformulieren waarop op de vraag of instemming wordt verleend zowel het antwoord “ja” als het antwoord “nee” is ingevuld, alsmede antwoordformulieren waarop op deze vraag geen van beide antwoorden op de daarvoor bestemde plaats is ingevuld, worden niet geacht geldig te zijn geretourneerd. Antwoordformulieren welke na de uiterste datum voor retournering daarvan worden ontvangen, alsmede antwoordformulieren welke niet zijn ondertekend, worden evenmin geacht geldig te zijn geretourneerd. Voorts worden antwoordformulieren waarop op de vraag of uitdrukkelijk toestemming voor de telling en bewaring van het antwoordformulier het antwoord “nee” is ingevuld, alsmede antwoordformulieren waarop op deze vraag zowel het antwoord “ja” als het antwoord “nee”, dan wel geen van beide antwoorden is ingevuld, niet geacht geldig te zijn geretourneerd.

5.5 Telling van de geretourneerde antwoordformulieren vindt plaats op de eerste Werkdag na de uiterste datum (gelegen 20 Werkdagen na dagtekening van de brief als bedoeld in artikel 5.3.1) waarop de antwoordformulieren dienen te zijn ontvangen. De Teller telt het aantal geldig geretourneerde antwoordformulieren waarop op de vraag of instemming wordt verleend het antwoord “ja” is ingevuld en het aantal geldig geretourneerde antwoordformulieren waarop op deze vraag het antwoord “nee” is ingevuld. De eventuele vermelding op het antwoordformulier van het bezwaar van de afzender tegen de Vergunningvrije antenne-installatie(s) en de aard van dit bezwaar, alsmede eventuele suggesties hoe aan het bezwaar tegemoet gekomen kan worden, is voor de vaststelling of op deze vraag het antwoord “ja” dan wel het antwoord “nee” is ingevuld, niet van belang.

5.6 Instemming van de Bewoners van een Woongebouw met plaatsing van de Vergunningvrije antenne-installatie(s) waarop de instemmingprocedure betrekking heeft is verkregen, tenzij de telling als bedoeld in artikel 5.5 uitwijst dat de volstreekte meerderheid van het aantal verspreide antwoordformulieren geldig is geretourneerd met daarop ingevuld het antwoord “nee” op de vraag of instemming wordt verleend. De Teller legt in een verslag van de telling de uitkomst daarvan vast, alsmede of de uitkomst van de telling betekent dat instemming is verkregen. Het verslag wordt aan iedere Bewoner die daarom verzoekt ter beschikking gesteld. Voorts zendt de Teller het verslag aan de Eigenaar(s) van het Woongebouw, aan de betrokken Operators en aan het Nationaal Antennebureau. De uitkomst van de telling wordt door de Teller binnen tien Werkdagen na de datum van de telling aan de Bewoners bekend gemaakt. De geretourneerde antwoordformulieren worden gedurende ten minste vier jaar na de datum van de telling door de Teller bewaard.

5.7 Indien de uitkomst van de telling betekent dat geen instemming is verkregen, zijn de betrokken Operators gerechtigd binnen dertig Werkdagen na de dagtekening van de bekendmaking van de uitkomst door de Teller, aan de Bewoners schriftelijk bekend te maken dat een tweede instemmingsronde zal plaatsvinden, welke tweede instemmingsronde kan dienen om alsnog instemming te verkrijgen door het wegnemen van bij de eerste instemmingsronde kenbaar gemaakte bezwaren van Bewoners. Bij deze bekendmaking zal een instemmingsaanvraag als bedoeld in artikel 5.3 worden gevoegd, met uitzondering van de algemene informatie als bedoeld in artikel 5.3.2. De

uiterste datum waarop antwoordformulieren dienen te zijn ontvangen zal zijn gelegen twintig Werkdagen na de dagtekening van de hiervoor bedoelde bekendmaking.

5.8 Telling van de geretourneerde antwoordformulieren alsmede vaststelling en bekendmaking van de uitkomst van de telling en bewaring van de antwoordformulieren vindt plaats overeenkomstig het bepaalde in artikel 5.4, 5.5 en 5.6.

5.9 Indien de betrokken Operators de Vergunningvrije antenne-installatie(s) waarop een verkregen instemming betrekking heeft niet binnen de in artikel 5.3.4 genoemde termijn, met een maximum van vier jaren na de uiterste datum waarop antwoordformulieren moeten zijn geretourneerd, hebben opgericht, vervalt de verleende instemming en zal voor oprichting van de betreffende Vergunningvrije antenne-installatie(s) opnieuw instemming van de Bewoners van het Woongebouw moeten worden verkregen.

5.10 De Operators verplichten zich jegens de Rijksoverheid binnen zes maanden na inwerkingtreding van dit Convenant, of wanneer dit redelijkerwijs niet mogelijk is zo spoedig mogelijk daarna, een aantal proeven met openbare telling van de geretourneerde antwoordformulieren te doen plaatsvinden, welke proeven voldoen aan de navolgende voorwaarden:

5.10.1 de telling van geretourneerde antwoordformulieren als bedoeld in artikel 5.5 vindt zo veel mogelijk plaats in het betreffende Woongebouw, of, indien dit niet mogelijk is, op een nabij het Woongebouw gelegen locatie. De telling is voor de Bewoners en andere belangstellenden toegankelijk;

5.10.2 openbare telling als bedoeld in artikel 5.10.1 vindt plaats ten aanzien van ten minste één (1) Vergunningvrije antenne-installatie van ieder van de Operators welke op of aan een Woongebouw zal worden geplaatst; en

5.10.3 de proeven worden verspreid over het land gehouden ten aanzien van een aantal Woongebouwen van verschillende aard. De resultaten van deze proeven worden door de Operators in de eerstvolgende evaluatie als bedoeld in artikel 7 aan de Rijksoverheid bekend gemaakt. Aan de hand van deze resultaten zullen de Rijksoverheid en de Operators beslissen over het uitvoeren van nadere proeven dan wel over de te volgen procedure voor telling van geretourneerde antwoordformulieren.

5.11 Partijen gaan er vanuit dat de Wet bescherming persoonsgegevens (Stb. 2000, 302), welke wet op 1 september 2001 in werking is getreden (Stb. 2001, 337) op de in dit artikel bepaalde instemmingsprocedure van toepassing is. Partijen zullen het bepaalde van deze wet in acht nemen. Partijen komen overeen dat de betrokken Operators als verantwoordelijke in de zin van artikel 1, onder d van de Wet bescherming persoonsgegevens moeten worden aangemerkt.

Appendix VI Actiepunten uit evaluatie antennebeleid

Actiepunt 2.1

Er wordt veel gepubliceerd over gezondheidseffecten van antennes, o.a. op internet. De convenantpartijen gaan een plan opstellen hoe, temidden van alles wat er tegenwoordig over deze materie wordt geschreven, de convenantpartijen ervoor zorgen dat er voor de burger meer makkelijk vindbare informatiebronnen zijn met toegankelijke en wetenschappelijk verantwoorde informatie over de materie. [Allen]

Actiepunt 2.2

De convenantpartijen zullen zich beraden op een klachtenprocedure als onderdeel van het convenant. Actie: Formaliseren en communiceren van de klachtenprocedure. [operators en Nationaal Antennebureau]

Actiepunt 2.3

Enkele gemeenten en VROM vragen zich af of gezien de publieke vragen het nuttig is om (delen van) het plaatsingsplan openbaar te maken. Hier bestaat een verschil van inzicht tussen gemeenten en operators. Actie: nader te bespreken tussen de convenantpartijen [door allen]

Actiepunt 2.4

Gemeenten zijn sinds 1-7-2004 verplicht een welstandsnota op te stellen, voor het voeren van een welstandsbeleid. Onderzoek relatie van de welstandsnota met de visuele inpasbaarheid van antennes. [door VNG, VROM]

Actiepunt 2.5

Het begrip "woongebouw" opnemen in het foldermateriaal. Actie: [operators, Ez (NaBu)]

Actiepunt 2.6

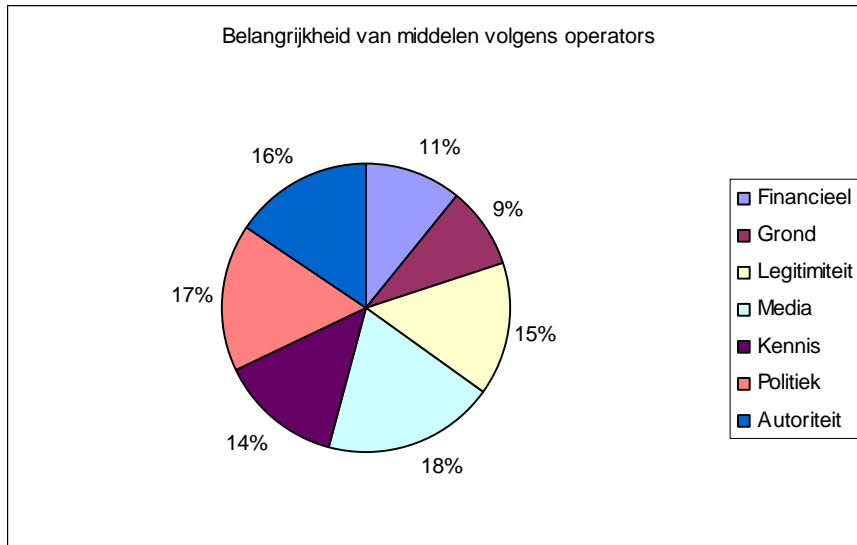
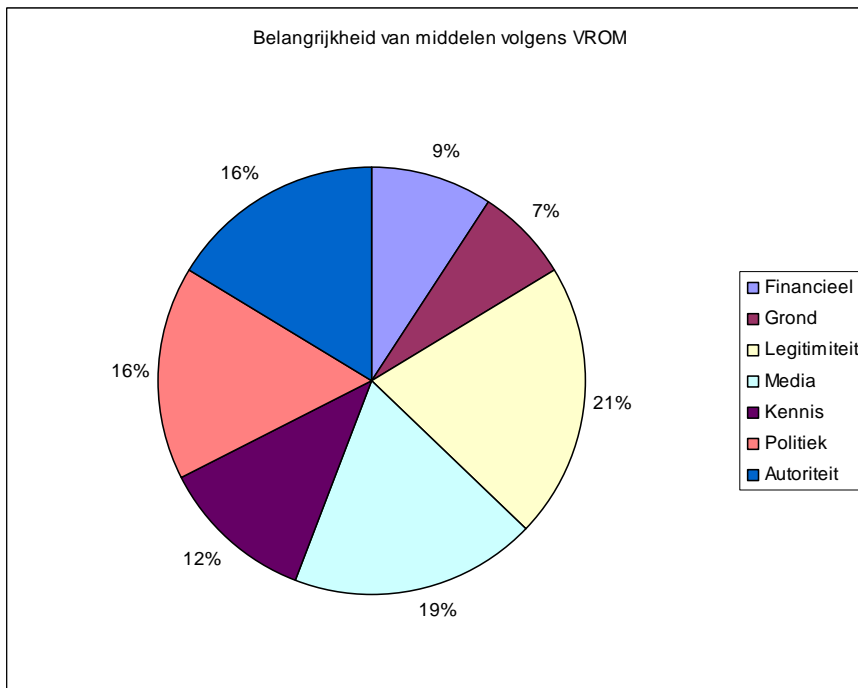
Vasthouden van het aandachtspunt "bijzondere gevallen". [actie allen].

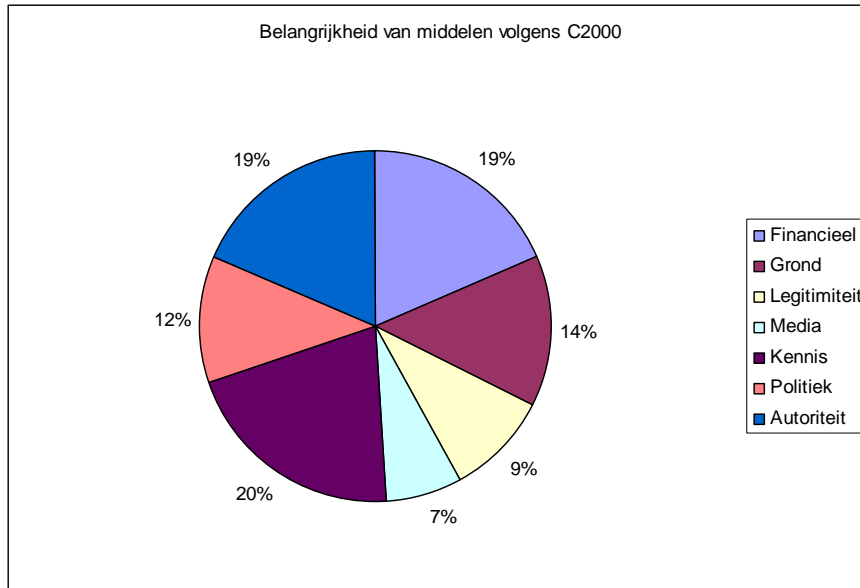
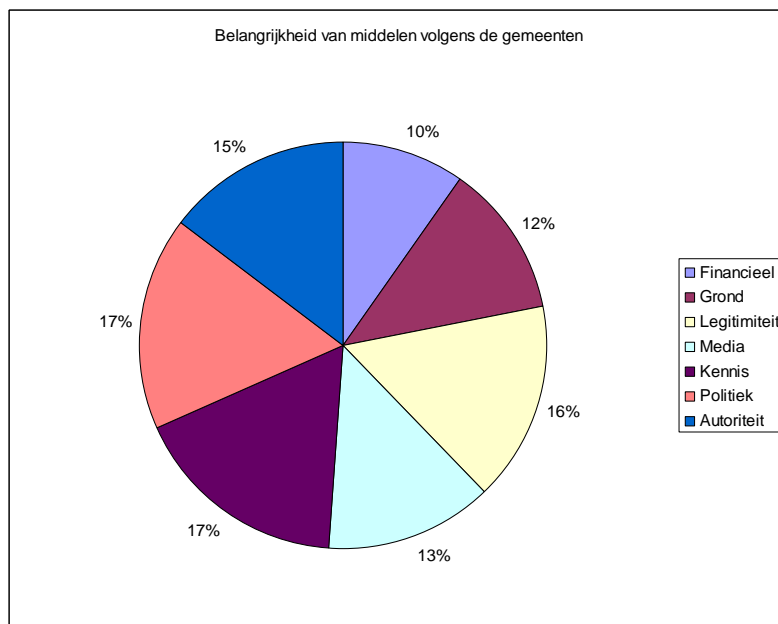
Actiepunt 2.7

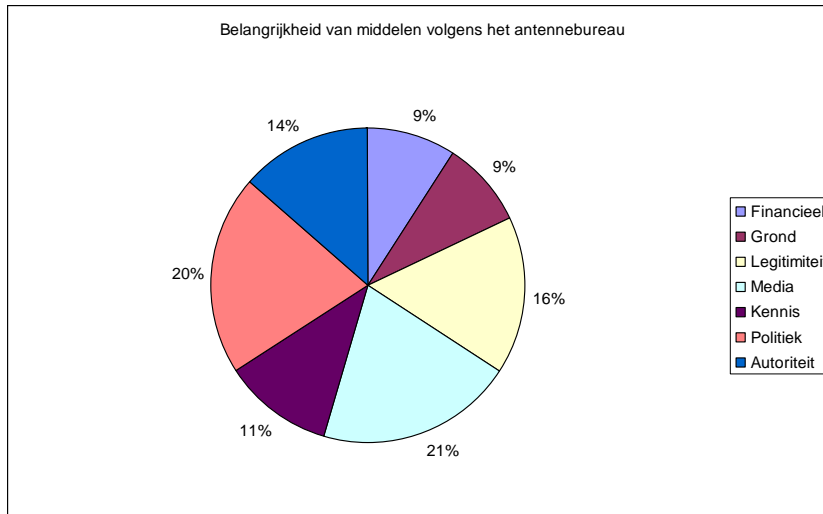
Er worden problemen ervaren die voortvloeien uit het Besluit en met name als gevolg van het begrip "tot 40 meter" en van de vergunningplicht voor bijplaatsing in vergunningvrije masten. Actie: Beide punten zullen bij de eerstvolgende herziening van Het Besluit respectievelijk het Besluit Ruimtelijke Ordening worden meegenomen [actie VROM].

Actiepunt 2.8

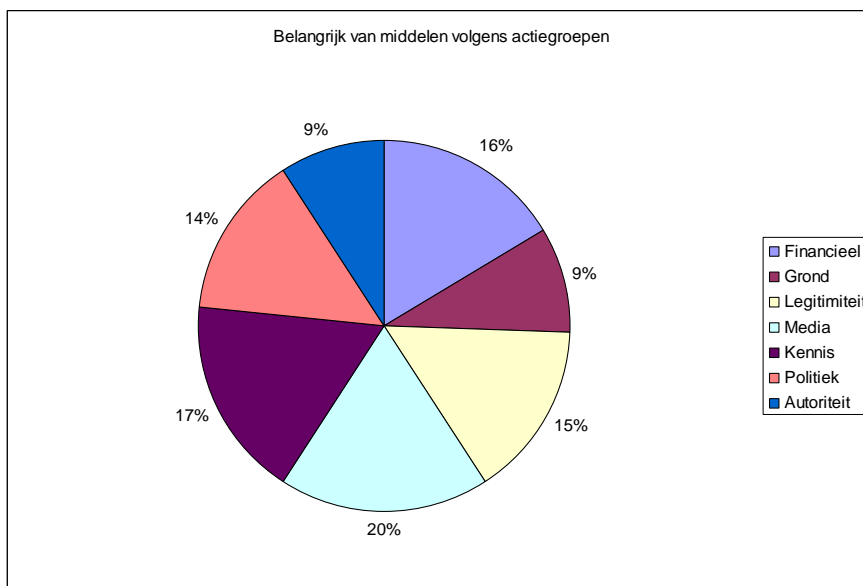
De convenantpartijen inventariseren welke begrippen uit het convenant nadere verduidelijking behoeven. [Allen].

Appendix VII Belangrijkheid van de middelen per actor**Grafiek 1 Belangrijkheid van middelen volgens operators****Grafiek 2 Belangrijkheid van middelen volgens VROM**

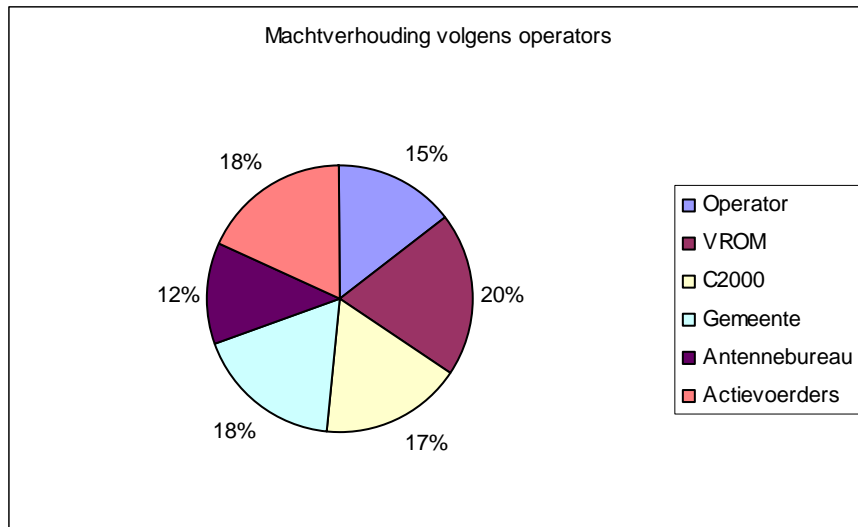
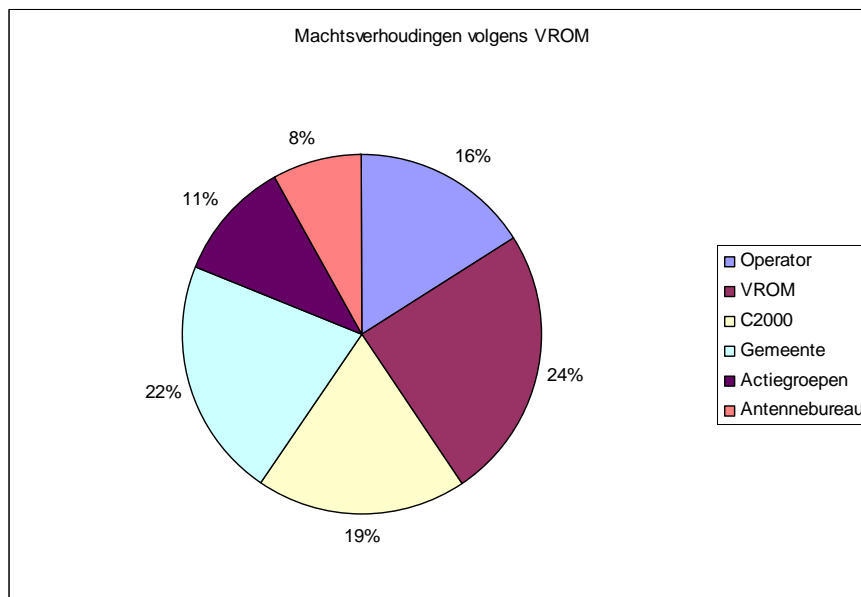
Grafiek 3 Belangrijkheid middelen volgens C2000**Grafiek 4 Belangrijkheid van middelen volgens de gemeenten**

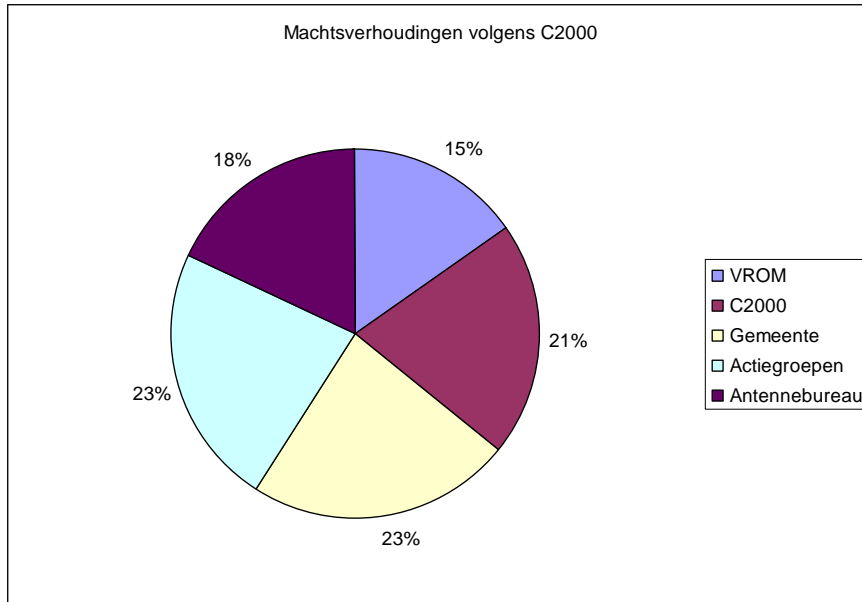

Grafiek 5 Belangrijkheid van middelen volgens het Antennebureau

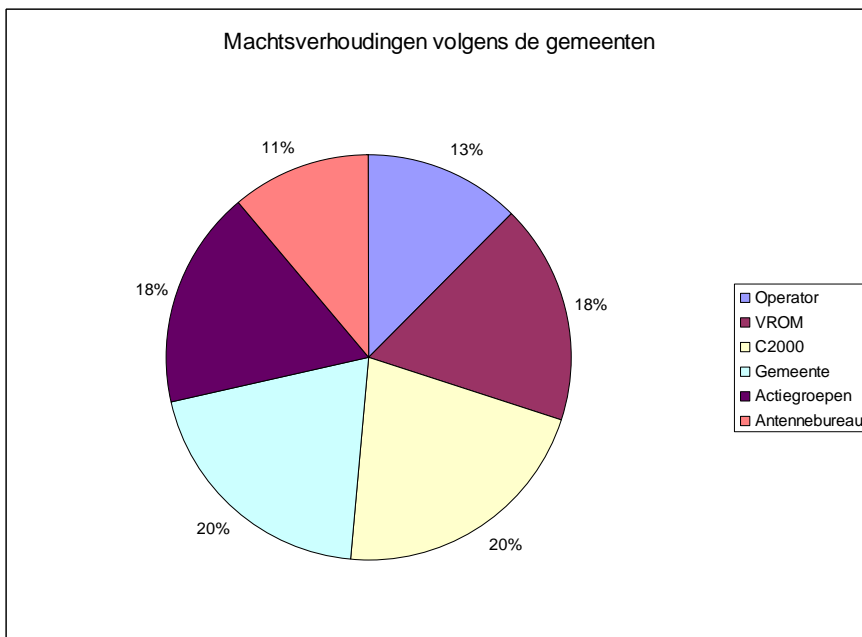

Grafiek 6 Belangrijkheid van middelen volgens actiegroepen

Appendix VIII Machtverhoudingen**Grafiek 1 Machtverhoudingen volgens de operators****Grafiek 2 Machtverhoudingen volgens VROM**

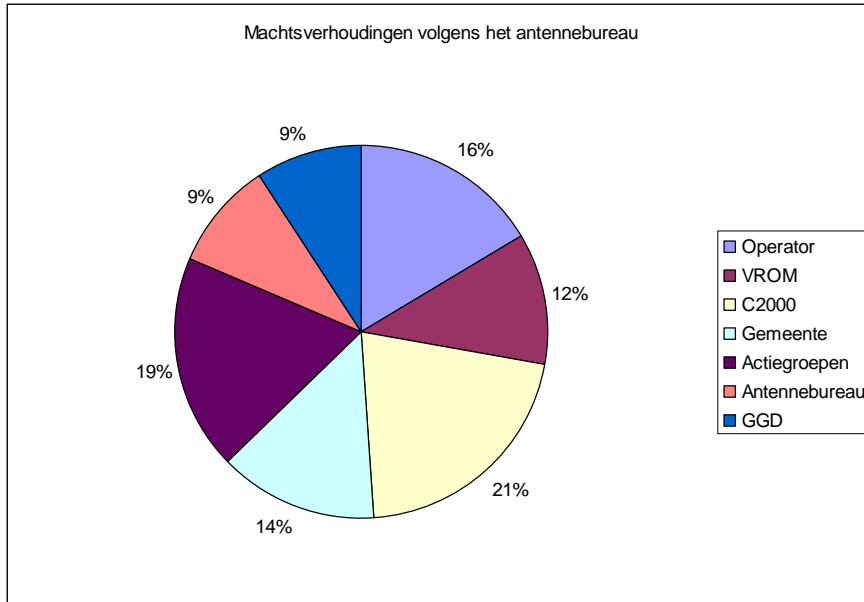

Grafiek 3 Machtsverhoudingen volgens C2000

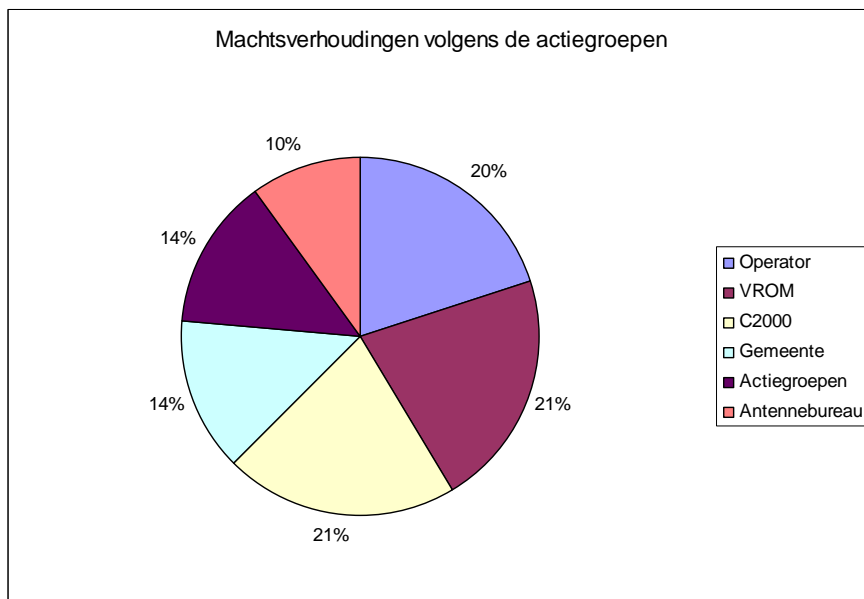

Grafiek 4 Machtsverhoudingen volgens de gemeenten

Grafiek 5 Machtsverhoudingen volgens het Antennebureau

Grafiek 6 Machtsverhoudingen volgens actiegroepen

